

Kunstenaar Jonathan Wanders bij een van de beelden die nu te zien zijn in Reijmerstok. FOTO JOHANNES TIMMERMANS

EXPOSITIE

Jonathan brengt oorlog en terreur naar een serene Limburgs veld

Midden in het Limburgse Heuvelland plaatste kunstenaar Jonathan Wanders afgelopen weekend zes grote foto's waarmee hij terreuraanslagen en gevolgen van oorlog - zoals het verdronken Syrische jongetje op het strand in Turkije - letterlijk naar Limburg haalt. „Wij leven in een vrije wereld, maar oorlog is zo dichtbij.”

REIJMERSTOK
DOOR KIM NOACH

Aan de rand van Reijmerstok - bij eetcafé A Gen Ing aan de drukke doorgaande Provincialeweg - plaatste kunstenaar Jonathan Wanders uit Noorbeek op 12 september zes grote foto's. Foto's die door Wanders zelf genomen zijn met zijn mobieltje. Op het eerste oog zijn het vredige 'kiekjes' van diverse locaties in Limburg. Zoals de bekende winkelstraat Grote Staat in Maastricht met op de achtergrond het historische Dinghuis of het dagstrand van Oost-Maerland. Maar op moment dat Wanders begint te vertellen over de betekenis van de opvallende gekleurde rechthoeken die als 'littekens' over de foto's geplaatst zijn, krijgt zijn installatie een heel andere laag. Elk vrolijk gekleurd vak op de foto staat voor slachtoffers van terreuraanslagen of oorlog. Van onschuldige kiekjes is opeens geen sprake meer.

Uitdagen

Met deze expositie Disconnected/Reconnected wil de jonge kunstenaar uitdagen, zo vertelt hij. Kort samengevat koppelt Wanders met zijn zelfgemaakte 'kiekjes' iconische gebeurtenissen aan een Limburgse setting om daarmee wereldse verhalen 'dichtbij' te halen. Te koppelen aan onze levens.

„Vorig jaar vierden we dat we 75 jaar in vrijheid leven. Ik heb het gevoel die vrijheid door sommigen als té vanzelfsprekend genomen wordt. Dat we niet voldoende waarderen hoe hard er gevochten is om die vrijheid te krijgen. Want werelden waar vrijheid niet vanzelfsprekend is, zijn zo dichtbij. Kijk naar de ramp die zich nu afspeelt in het vluchtelingenkamp Moria op Lesbos, of naar de dictatuur in Wit-Rusland.”

Zelfcensuur

Hij wijst naar de foto van het dagstrand van Oost-Maerland. Prachtig om te zien, op de knalrode rechthoek na. Die rechthoek verwijst naar het rode T-shirtje dat het Syrische jongetje Alan Kurdi droeg, toen hij in 2015 dood aanspoelde op het Turkse strand. Verdronken in een poging weg te vluchten van de oorlog die het gezin verdreef uit Syrië. Op zoek naar veiligheid in Europa. „Van alle beelden heeft deze foto me het hardst geraakt. Misschien omdat ik zelf een zoontje heb. Kinderen staan voor onschuld.” Opvallend in de rij foto's is het eerste beeld, een zwart vlak met een witte rechthoek. Uitleg van Wanders leert dat hij de beeldenreeks eigenlijk had willen beginnen met de oorlogsbegraafplaats in Margraten. Alleen wilde de beheerder van de begraafplaats, de Amerikaanse instantie American Battle Monuments Commission (ABMC) niet meewerken. Wanders: „Mijn kunstproject

sluit niet aan bij de missie van ABMC. Dat was de korte en enige verklaring die ik kreeg toen mijn verzoek werd afgewezen.” Om de ABMC niet tegen de haren in te strijken, plaatste Wanders geen foto van 'Margraten' maar veranderde vlak voor de opening de foto in een zwart vlak. Hij noemt het knipogend zelfcensuur en hoopt nog in gesprek te kunnen met de ABMC over zijn project.

Gesprek

Hij benadrukt dat hij met zijn installatie zeker niet met een beleidend vingertje wil preken en zijn moraal aan anderen wil opdringen. Integendeel. De foto's zijn bedoeld om een dialoog los te maken. Met anderen in gesprek te gaan over de verantwoordelijkheid die wij als mensen, als vrije wereld hebben ten opzichte van minder bevooroordeelden. Wanders: „Ik kan niet tegen onrecht. We leven op zo'n mooie wereld, we hebben genoeg geld en technologische kennis en middelen om veel problemen op te lossen. Alleen worden die middelen niet (voldoende) ingezet.” Hiervoor organiseert Wanders een debatavond in de zaal van eetcafé A Gen Ing. De datum is nog niet geprikt, maar maakt hij bekend via zijn website en social media kanalen.

De expositie van Jonathan Wanders Disconnected/Reconnected is te zien t/m 11 november in Reijmerstok, bij eetcafé A Gen Ing, Provincialeweg 1.